

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
ADAPTABILITA

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND

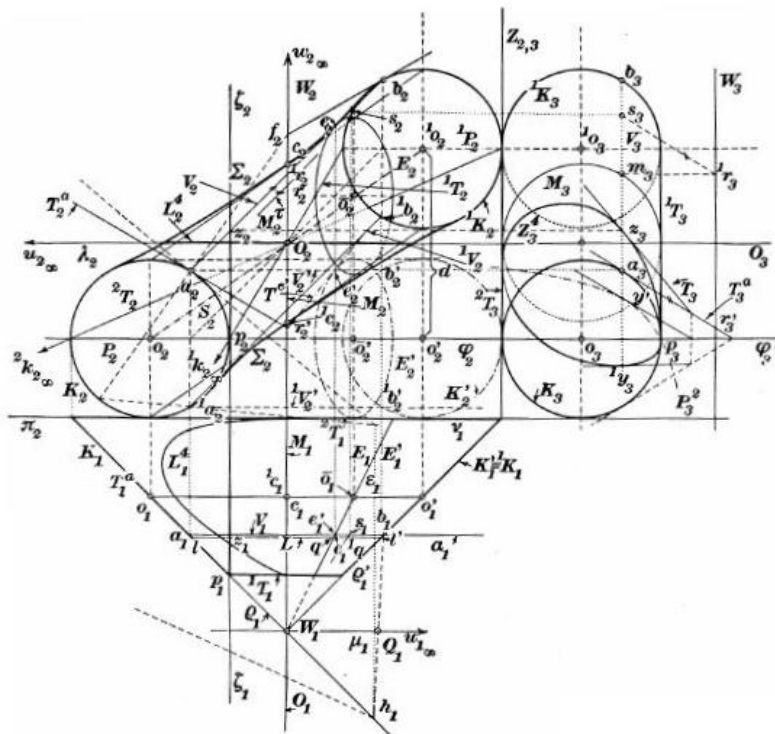
Zobrazovací metody ve stavební praxi

PRAHA & EU

INVESTUJEME DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

ČVUT FSv – program Stavební inženýrství

- Grafická komunikace dříve a dnes

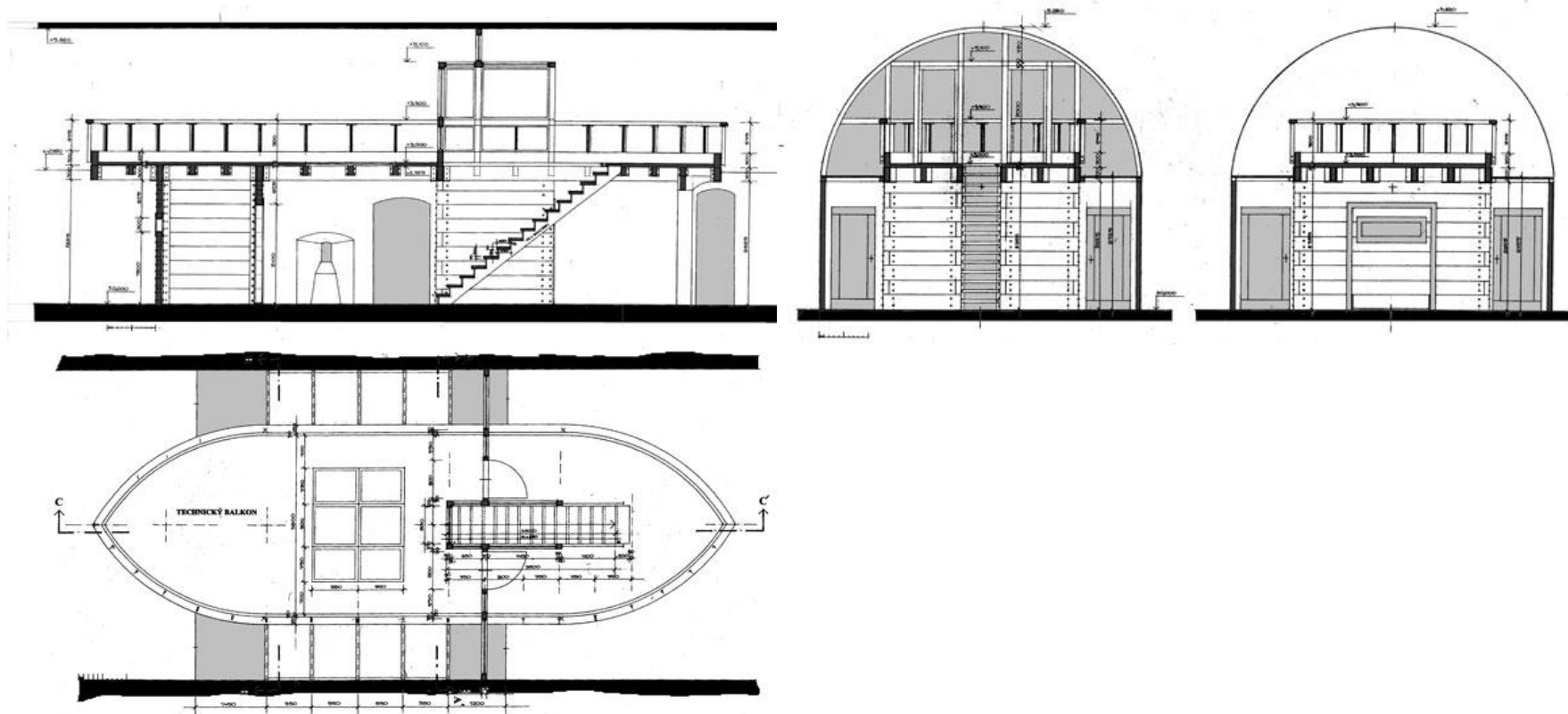

- Grafická komunikace - skica

Obnova Starého purkrabství č. p. 95 v historickém prostředí Vyšehradu
Ing. arch. Mgr. Ludmila Šolcová, CSc.
časopis Stavebnictví

■ Grafická komunikace – zakreslování technických detailů

Obnova Starého purkrabství č. p. 95 v historickém prostředí Vyšehradu

- Grafická komunikace – prostorový model

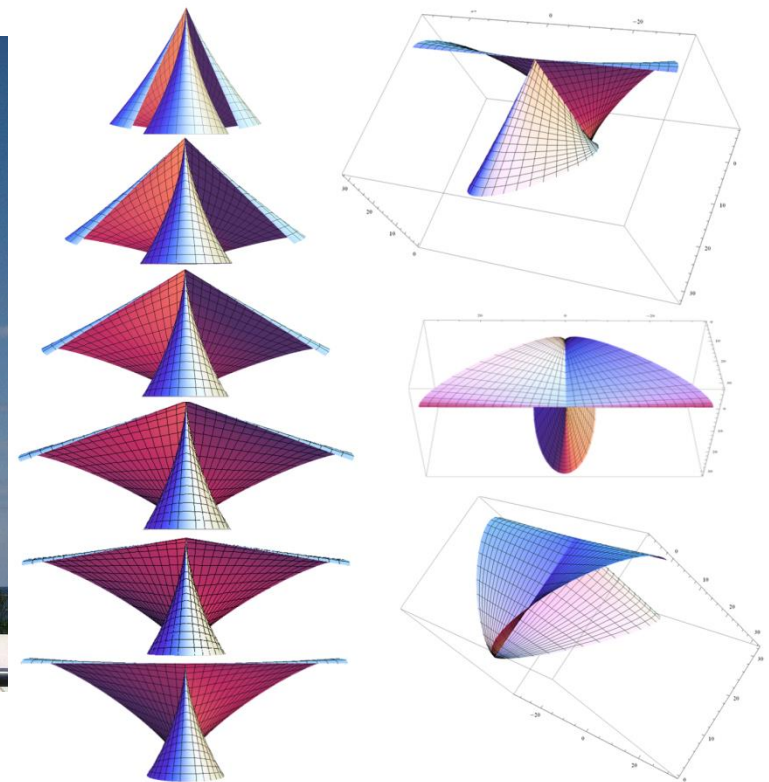

Obnova Starého purkrabství č. p. 95 v historickém prostředí Vyšehradu

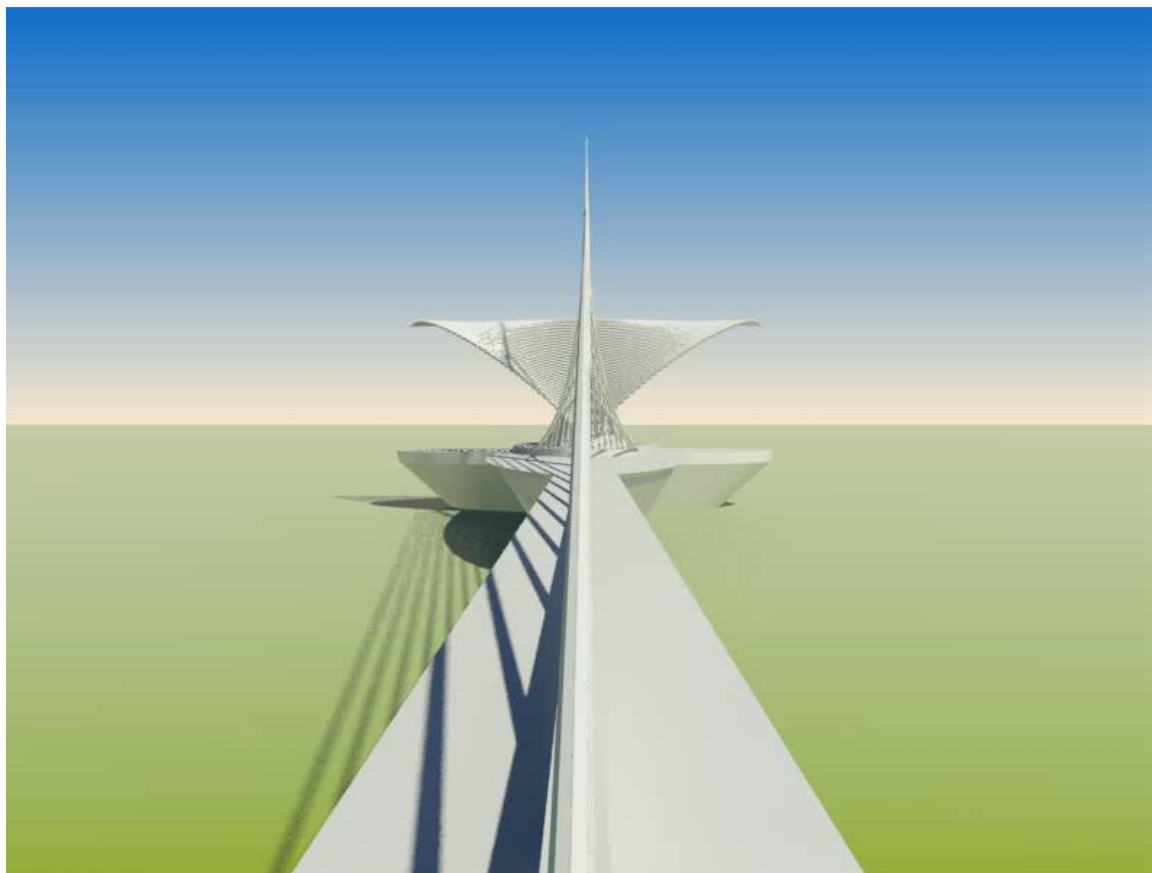
- Grafická komunikace – statický obraz a animace

Milwaukee Art Museum

- Grafická komunikace – animace

■ Zásady grafické komunikace

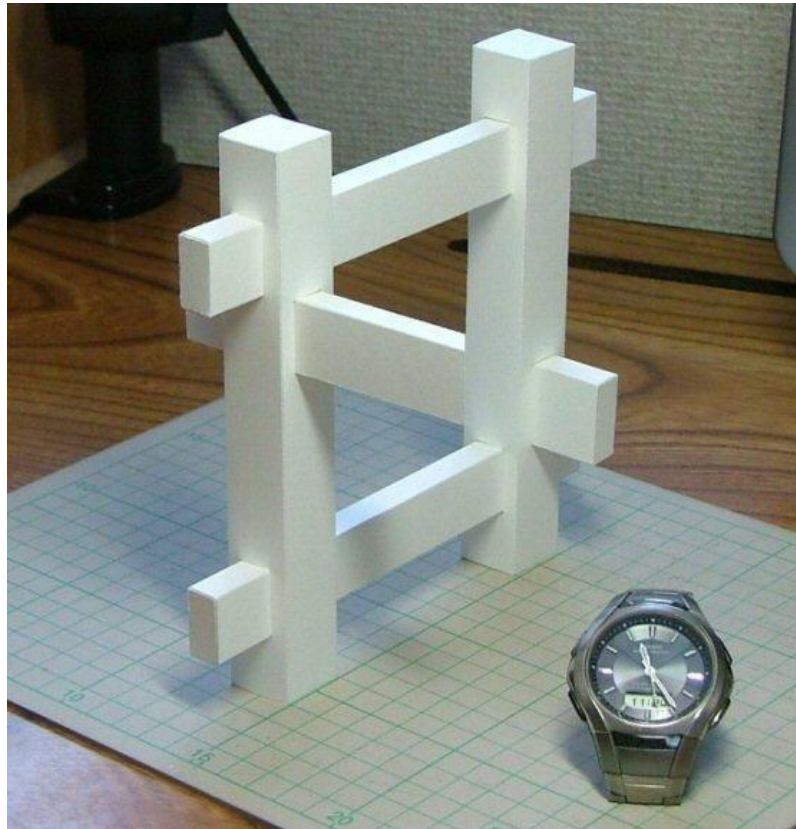

- vychází z geometrických metod
- využívá zjednodušení a symbolická znázornění
- bere v úvahu stereotypy ve vnímání

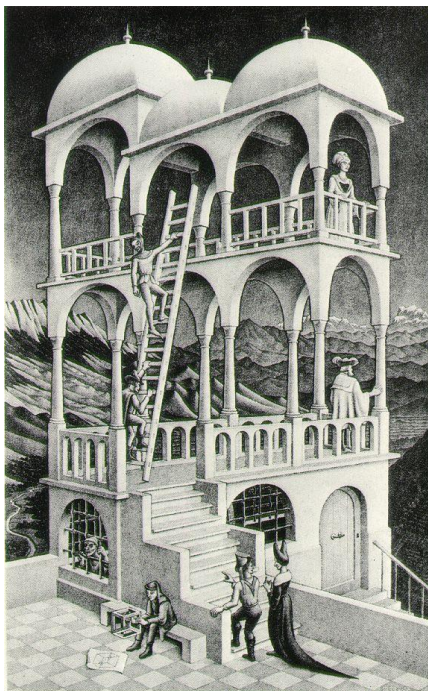

- Nerespektování zásad grafické komunikace

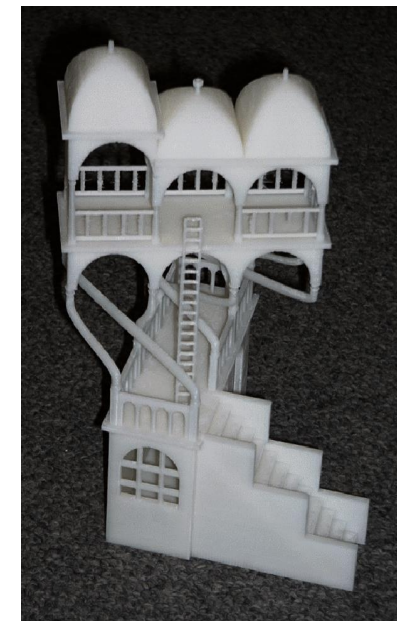
Optické klamy a nerealistická zobrazení

■ Nerealistická zobrazení ?

Maurits Cornelis Escher (1898 – 1972)

Výstup 3D-tiskárny

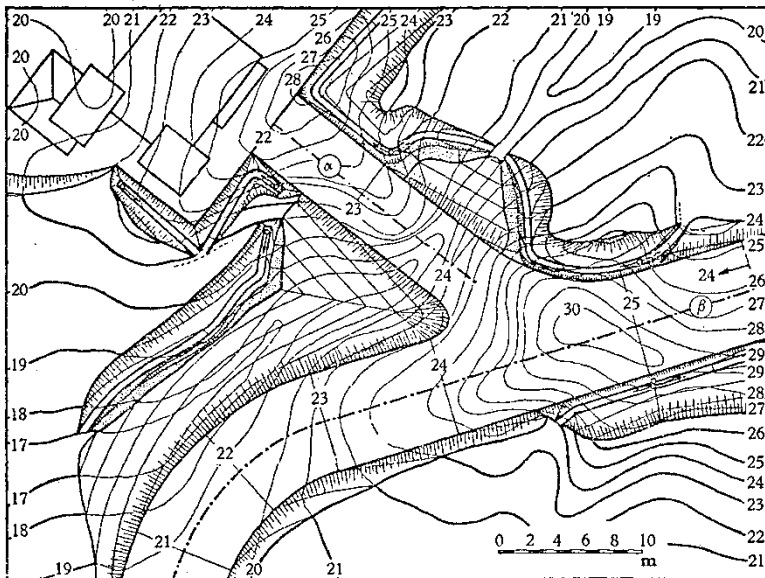

- Možnosti zobrazování trojrozměrného prostoru
– umělecké zpracování

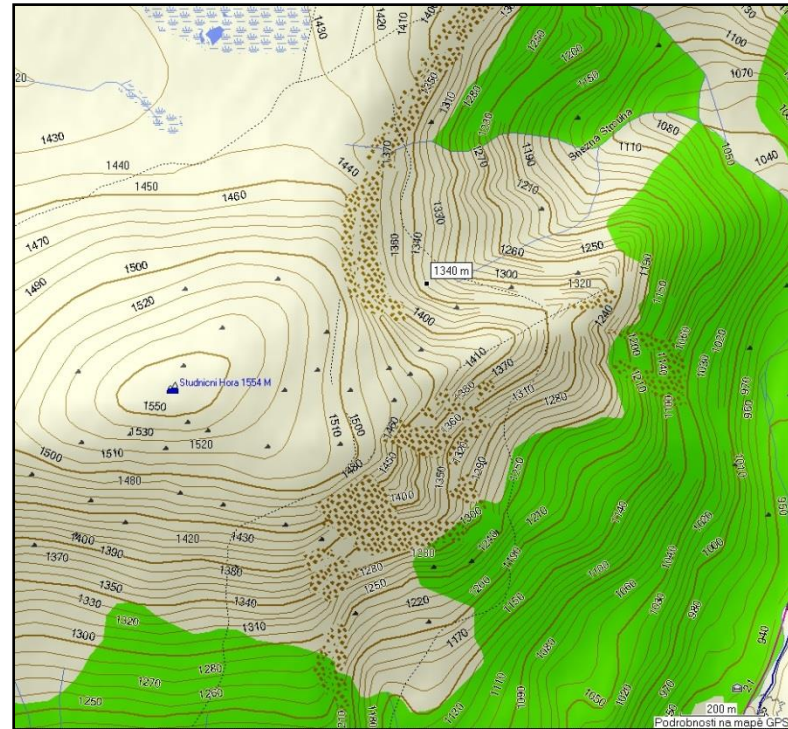

gotika, impresionismus a kubismus

- Možnosti zobrazování trojrozměrného prostoru
  - geometrické zpracování

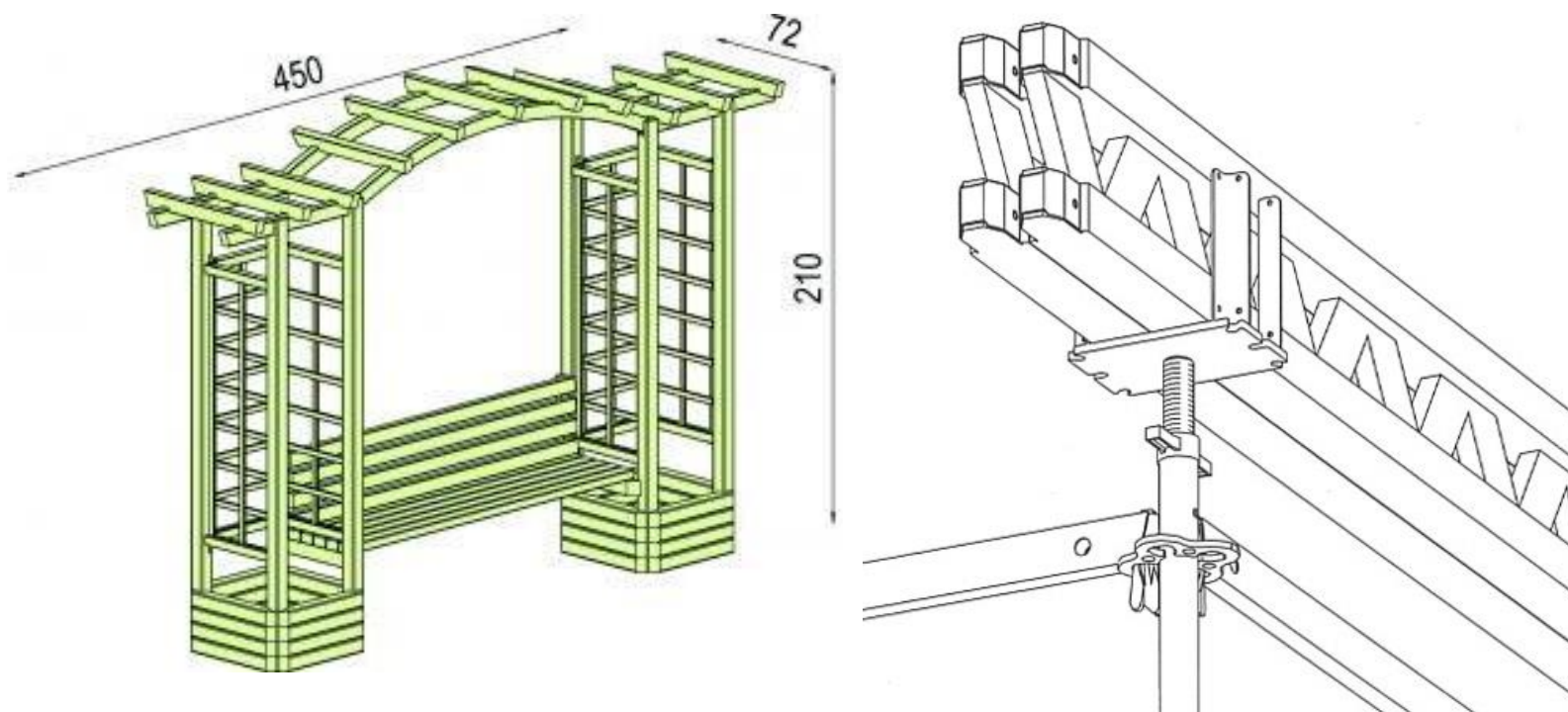
vrstevnicový plán

topografická mapa

teoretický základ: kótované promítání

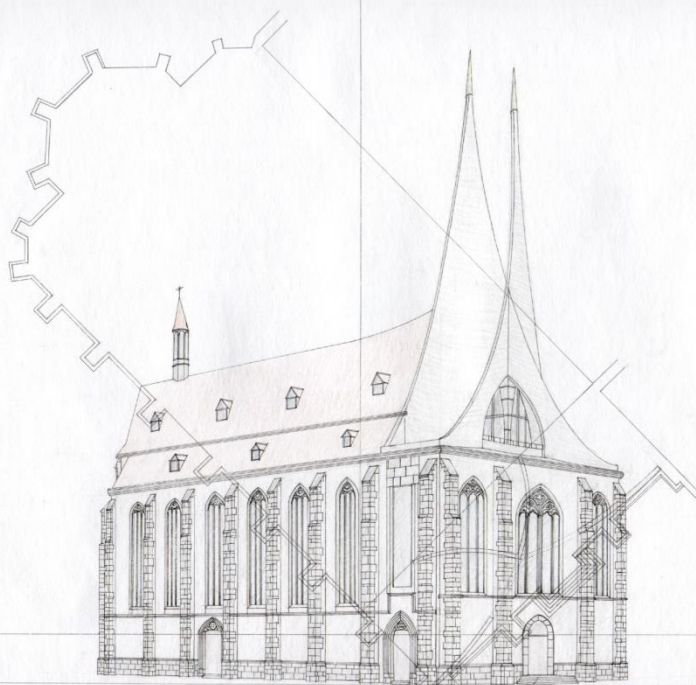
- Možnosti zobrazování trojrozměrného prostoru
– geometrické zpracování

zobrazení malých stavebních celků a detailů

teoretický základ: rovnoběžné promítání

- Možnosti zobrazování trojrozměrného prostoru

zobrazení velkých stavebních celků a interiérů

teoretický základ: středové promítání

- Možnosti zobrazování trojrozměrného prostoru

<http://stovezata.praha.eu/loreta-na-hradcanech.html>

cykloráma

teoretický základ: promítání na válcovou plochu

- Požadavky na zobrazení prostoru E_3 do roviny E_2 :

Rekonstruovatelnost

- možnost z obrazu objektu v rovině jednoznačně určit polohu a tvar zobrazeného objektu v prostoru

Názornost

- zachycení struktury celku v podobě, která umožňuje jednoznačnou interpretaci

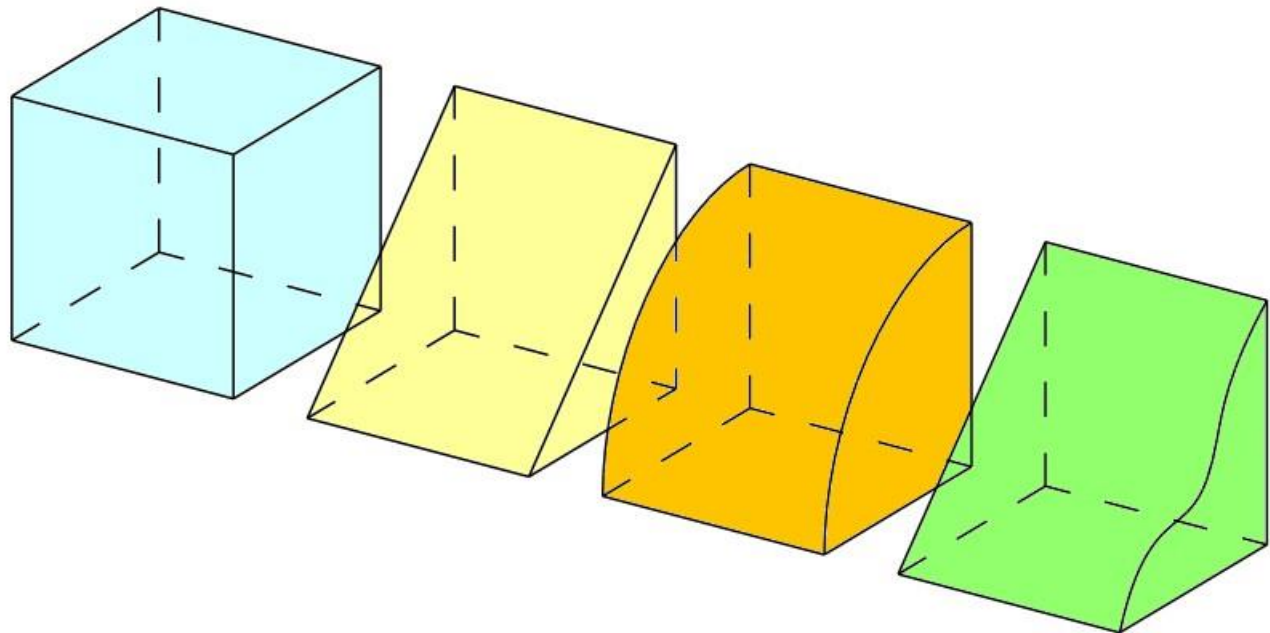
Jednoduchost konstrukcí

- možnost zobrazení jednoduše využít pro technické aplikace (např. měření rozměrů)

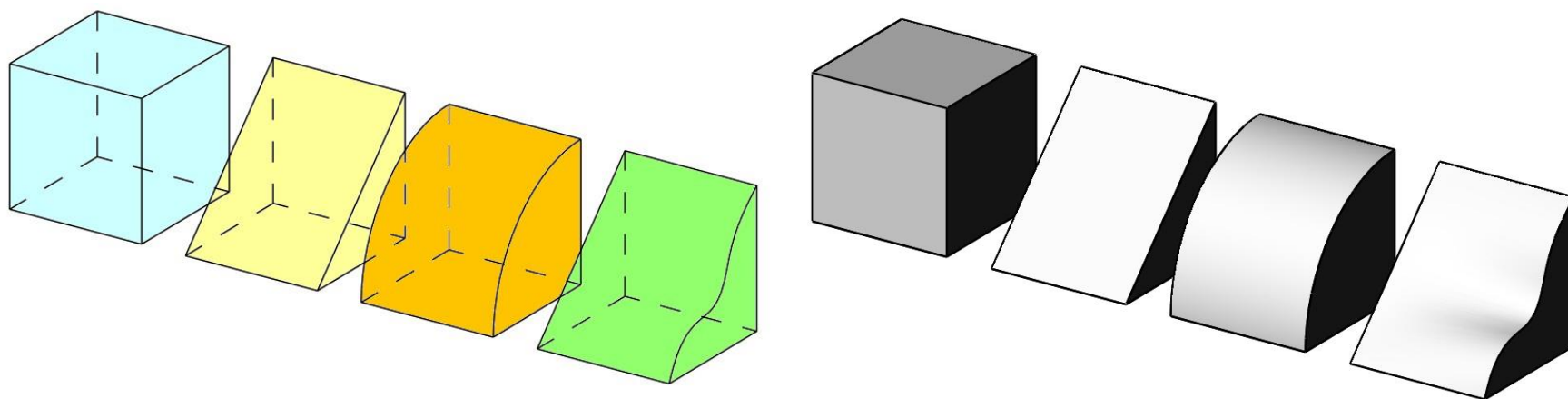
- Požadavky na zobrazení prostoru E_3 do roviny E_2

Rekonstruovatelnost

- Požadavky na zobrazení prostoru E_3 do roviny E_2

Názornost

Rozdíly v názornosti v rámci jednoho zobrazovacího principu (v ukázce axonometrie bez osvětlení a s osvětlením).

- Požadavky na zobrazení prostoru E_3 do roviny E_2

Názornost

pohledy

lineární perspektiva

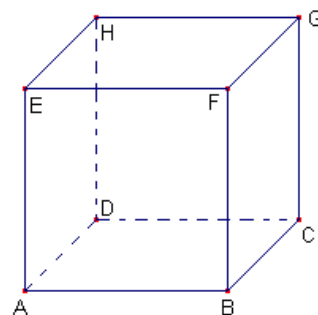
Rozdíly v názornosti v při použití různých zobrazovacích metod.

- Požadavky na zobrazení prostoru E_3 do roviny E_2

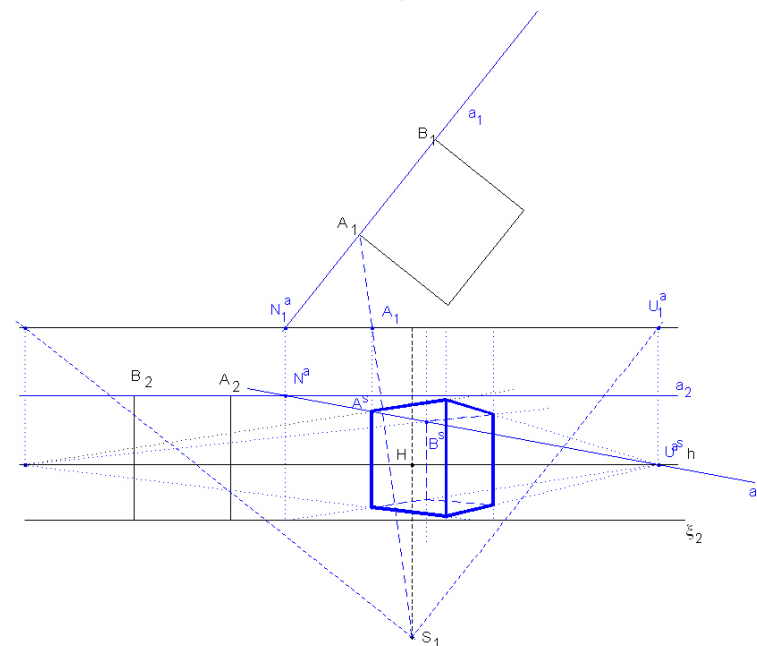
Jednoduchost konstrukcí

půdorys, nárys a bokorys

axonometrie

lineární perspektiva

Rozdíly v možnosti získání rozměrů objektu při použití pohledů, axonometrie a lineární perspektivy u stejného objektu (v ukázce použita krychle).

- Požadavky na zobrazení prostoru E_3 do roviny E_2

Závěr:

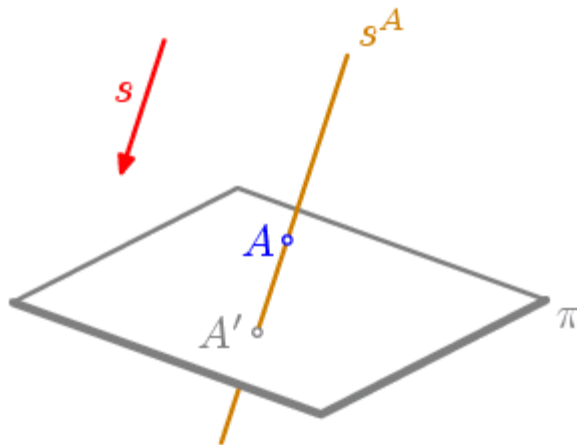
- Názornost
- Rekonstruovatelnost
- Jednoduchost konstrukcí

Žádná zobrazovací metoda nespĺňuje ideálně všechny požadavky.

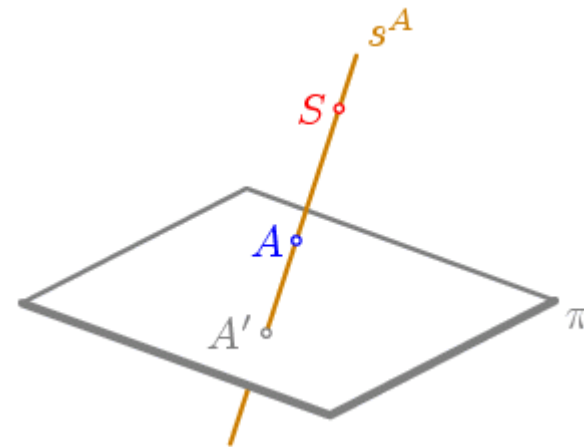
Rozhodující je účel zobrazení.

- Přehled rovinných zobrazení nejčastěji používaných pro stavební praxi
  - **Kótované promítání**
zobrazení terénu, řešení odvádění vody
  - **Mongeovo promítání**
použití dvou nebo více pohledů na objekt
  - **Axonometrie (rovnoběžné promítání)**
skicování (volné rovnoběžné promítání), zobrazení malých celků
  - **Lineární perspektiva (středové promítání)**
architektonické návrhy, zobrazení velkých stavebních celků nebo interiérů

■ Promítání – základní princip zobrazovacích metod

Rovnoběžné promítání se směrem s ($s \parallel \pi$)

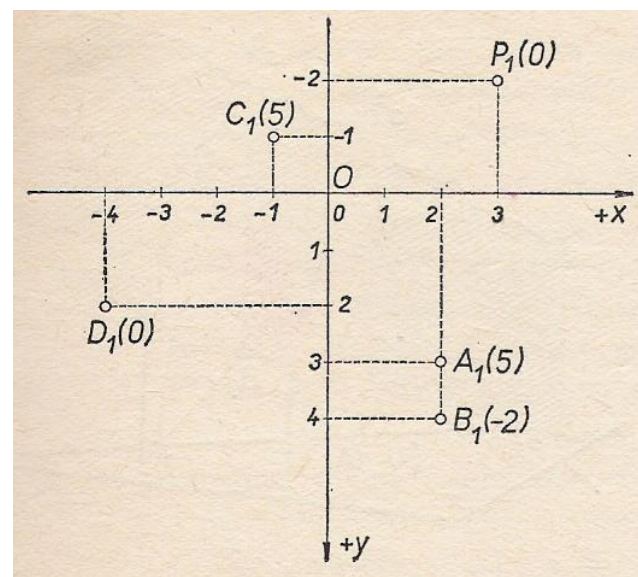
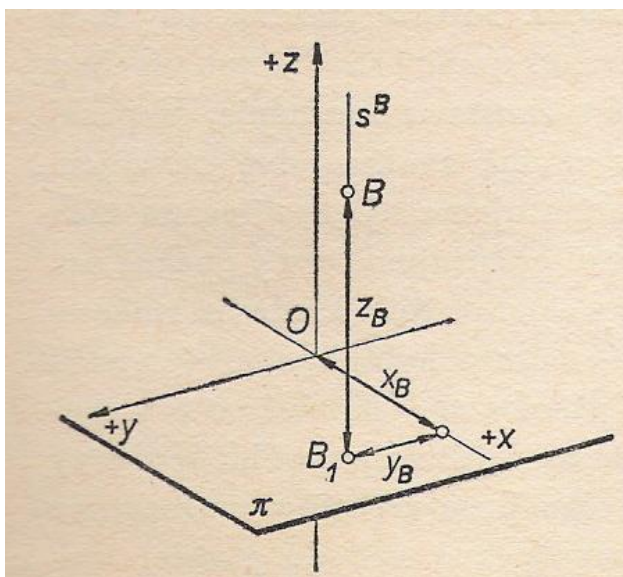
Středové promítání se středem S ($S \notin \pi$)

Základní pojmy:

- Průmětna π
- Bod A a jeho průmět A'
- Promítací přímka s_A

■ Kótované promítání

Rovnoběžné promítání do roviny kolmým směrem, dříve často užívané zobrazení

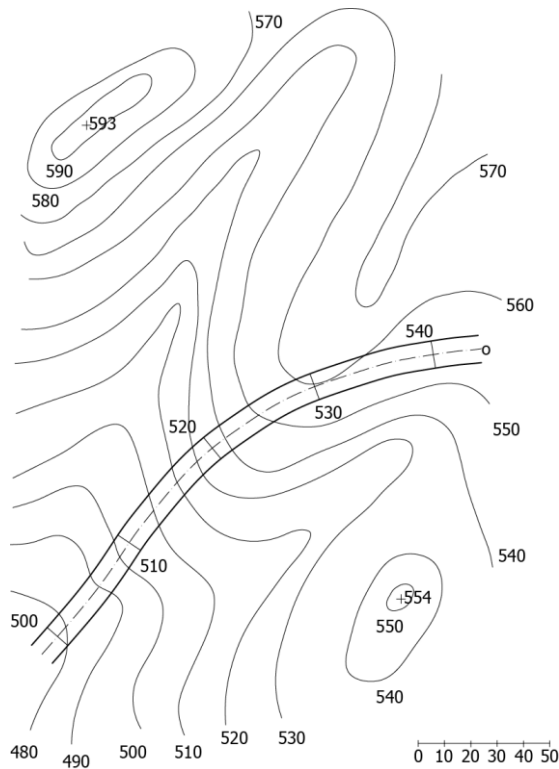

ukázka ze starší učebnice

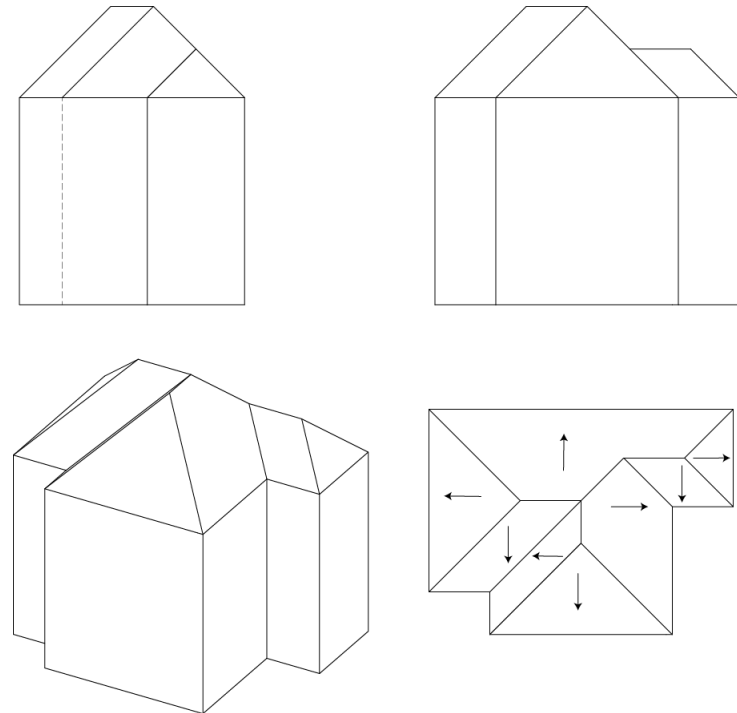
Požadavek rekonstruovatelnosti řeší doplněním jednoho údaje o poloze bodu v prostoru doplněním číselného údaje - kóty (orientované vzdálenosti bodu od průmětny).

■ Kótované promítání

řešení výkopů a násypů pro komunikaci v terénu

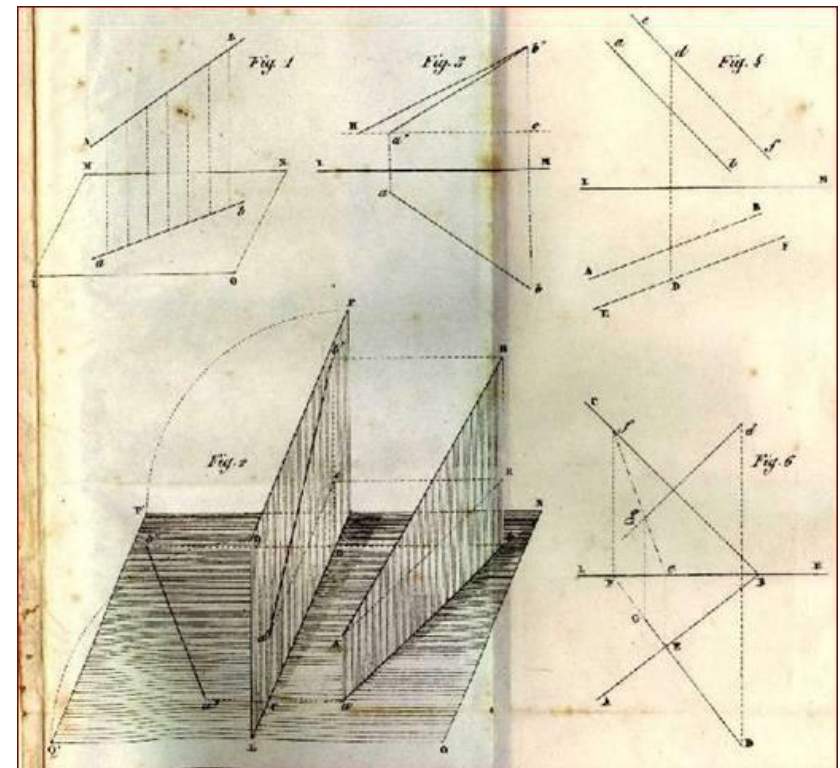
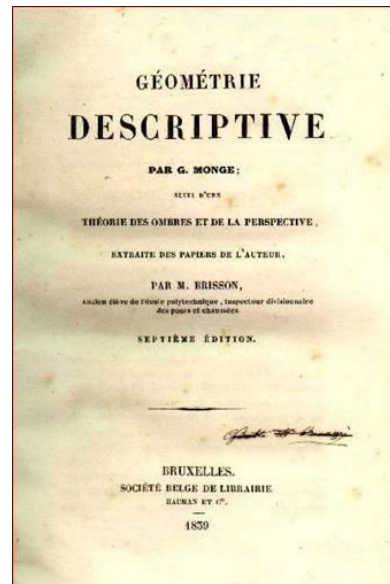
teoretické řešení střechy

■ Mongeovo promítání

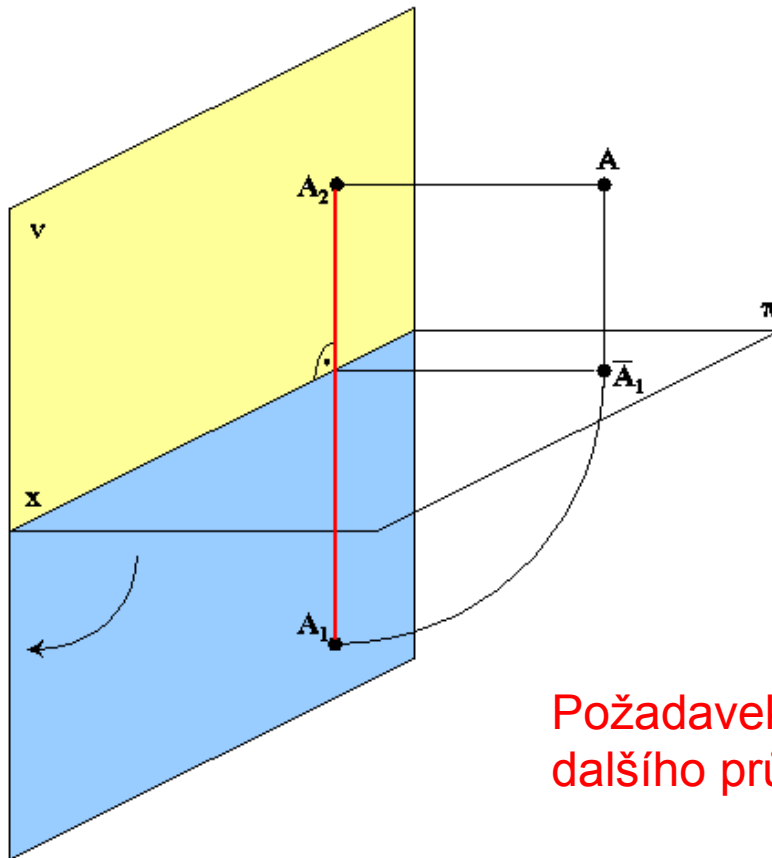
Kolmé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny

Gaspard Monge (1746-1818)

■ Mongeovo promítání

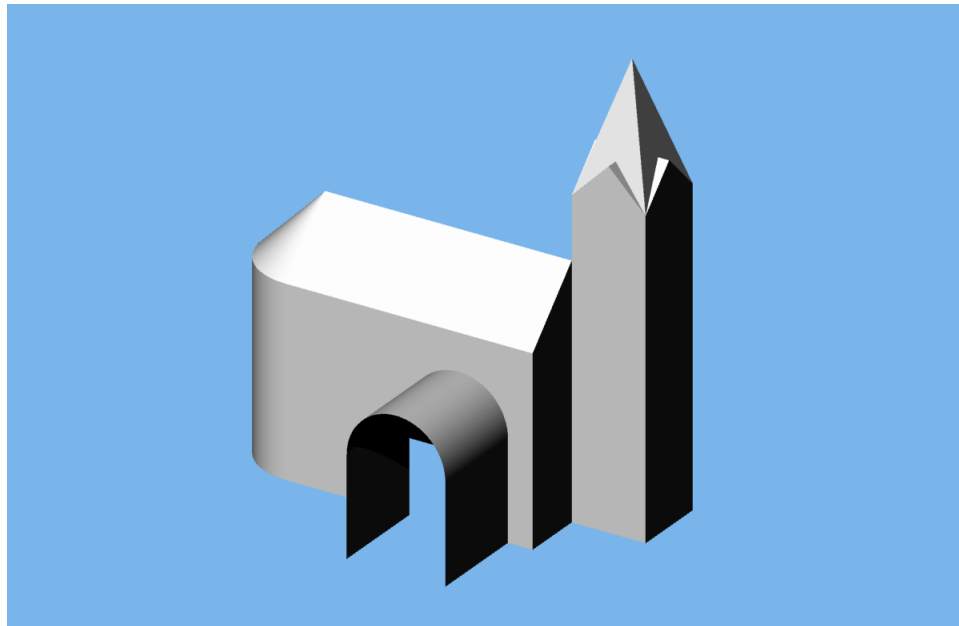
Základní princip:

- pravouhlé promítání na dvě kolmé průmětny
- sdružení průmětů
- ordinály

Požadavek rekonstruovatelnosti řeší doplněním dalšího průmětu téhož bodu.

■ Axonometrie

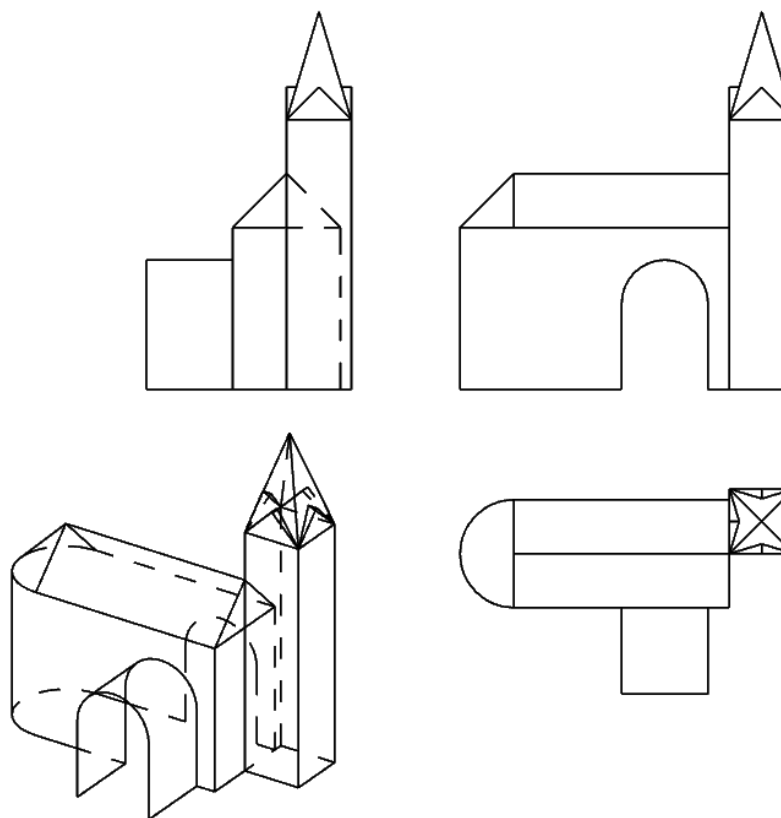
Rovnoběžné promítání do obecné roviny

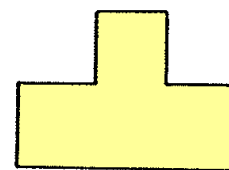
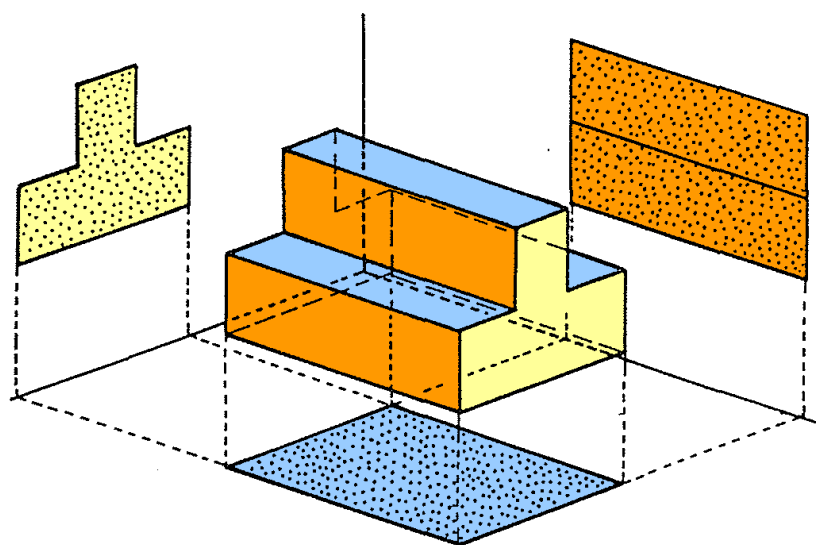
Proti Mongeovu promítání je výrazně názornější, ale snižuje se jednoduchost konstrukcí a možnost měření rozměrů. Rekonstruovatelnost řeší promítnutím bodu spolu s jeho pomocným průmětem.

■ Axonometrie

Kombinace axonometrie a pohledů

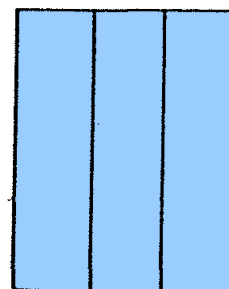
- Doporučené rozmístění pomocných průmětů (pohledů)

nárys

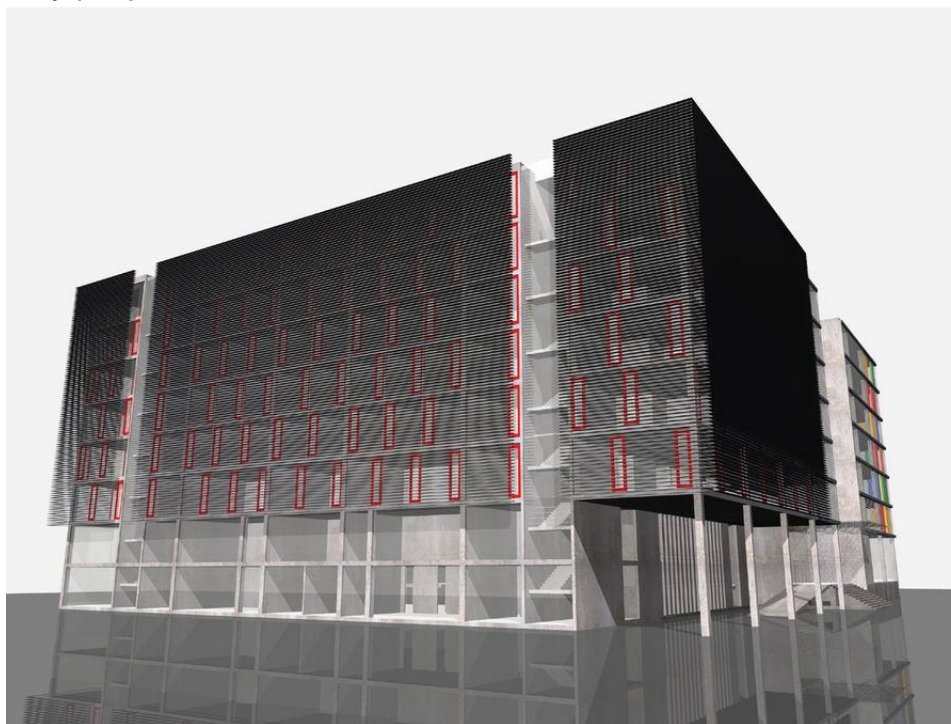
bokorys

púdorys

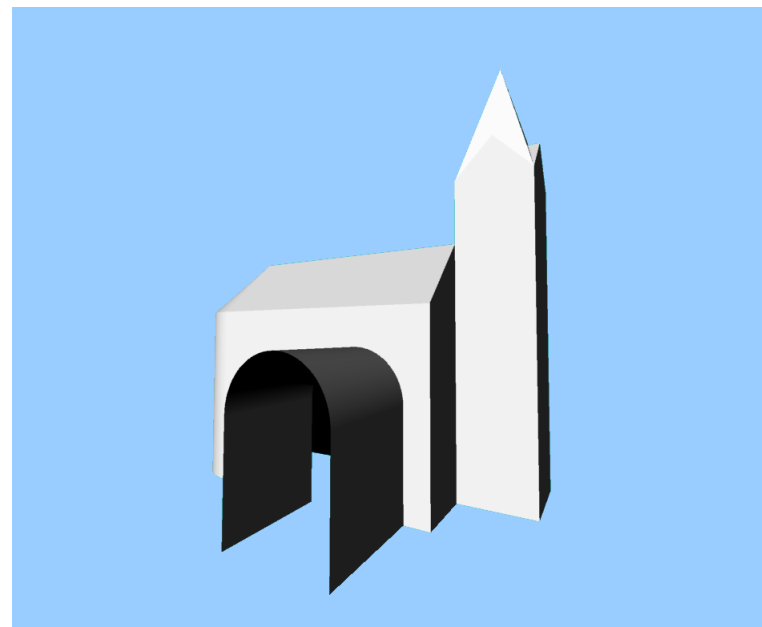
■ Lineární perspektiva

Středové promítání do roviny přizpůsobené lidskému vidění

Velmi názorné zobrazení, komplikované získání rozměrů objektu (fotogrammetrie).

- Axonometrie a lineární perspektiva

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
ADAPTABILITA

DĚKUJI ZA POZORNOST.

ČVUT FSv – program Stavební inženýrství